

V súlade s § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám obecnému zastupiteľstvu Horný Pial:

ODBORNÉ STANOVISKO K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE HORNÝ PIAL ZA ROK 2020

Legislatívne východiská

Obec pri spracovaní a procese schvaľovania záverečného účtu postupuje v súlade so:

- zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Predložený návrh záverečného účtu obce obsahuje náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Záverečný účet obce a záverečný účet vyššieho územného celku obsahuje najmä:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,*
- b) bilanciu aktív a pasív,*
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,*
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,*
- e) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5 v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú obcou a vyšším územným celkom zverejnené iným spôsobom,*
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,*
- g) hodnotenie plnenia programov obce a programov vyššieho územného celku*

Predložený návrh záverečného účtu neobsahuje údaje o hospodárení príspevkových organizácií (písm. d), nakoľko obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu. Predložený návrh ďalej neobsahuje ani údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti obce (písm. f) z dôvodu nevykonávania podnikateľskej činnosti. OZ Horný Pial rozhodlo uznesením č. 57/2013 zo dňa 13.12.2013 o neuplatňovaní programového rozpočtovania. Táto možnosť vyplýva obciam s počtom obyvateľov do 2 000 z § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Vzhľadom na uvedené predložený návrh záverečného účtu obce neobsahuje ani hodnotenie plnenia programov obce (písm. g).

Dodržanie informačnej povinnosti obce

V zmysle § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení je obec povinná zverejniť návrh záverečného účtu na úradnej tabuli obce ako aj na webovom sídle a to najmenej 15 dní pred rokovaním

obecného zastupiteľstva. **Návrh záverečného účtu má uvedený deň zverejnenia 27.4.2021.** Ku dňu zostavovania stanoviska k návrhu záverečného účtu 30.4.2021 bolo preverené jeho zverejnenie v súlade so zákonom o obecnom zriadení. V zmysle § 34 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o e-Governmente) je obec povinná zverejňovať návrh záverečného účtu aj na elektronickej úradnej tabuli na cuet.slovensko.sk a to v rovnaký deň ako zverejní na úradnej tabuli a webovom sídle obce. Možno skonštatovať že obec si túto povinnosť splnila a návrh záverečného účtu bol zverejnený na CUET dňa 27.4.2021. Vzhľadom na fakt, že záväzný termín obecného zastupiteľstva na ktorom má byť návrh rozpočtu schvaľovaný ešte nebol určený, uvádzam že najskorší termín schválenia návrhu rozpočtu môže byť 12.5.2021 v súlade s lehotou stanovenou na zverejnenie v zmysle § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení.

K dodržaniu povinnosti auditu zo strany obce v zmysle § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení je obec povinná si dať overiť účtovnú závierku audítorom. V zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 431/2002 o účtovníctve je povinná tak urobiť do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa zostavuje teda do 31.12.2021. Ku dňu zostavenia stanoviska k návrhu záverečného účtu bol ukončený audit účtovnej závierky. V správe audítora bolo skonštatované, že účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Obce Horný Pial k 31.12.2020 a výsledku jej hospodárenia. Audit bol vykonaný audítorom Ing. Jozefom Adamkovičom.

Rozpočtové hospodárenie

Rozpočet na rok 2020 bol schválený uznesením č. 62/2019 dňa 17.12.2019. Celkový rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný. Rozpočet po poslednej zmene ostal vyrovnaný.

	Schválený rozpočet	Rozpočet po poslednej zmene
Bežné príjmy	99 800	98 385
Bežné výdavky	95 800	107 170
Rozdiel	4 000	- 8 785
Kapitálové príjmy	0	124
Kapitálové výdavky	35 200	0
Rozdiel	- 35 200	124
Príjmové finančné operácie	35 000	12 461
Výdavkové finančné operácie	3 800	3 800
Rozdiel	31 200	8 661

PRÍJMOVÁ ČASŤ

Bežné príjmy

Porovnanie plnenia rozpočtu **bežných príjmov** s predchádzajúcimi rozpočtovými rokmi:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie podľa FIN 1- 12
2020	99 800	98 385	98 395,86
2019	99 300	100 100	98 348,89
2018	112 000	108 772	111 929,93
2017	83 700	89 290	89 843,64
2016	85 150	119 265	120 127,74
2015	72 550	110 832	118 596,04

Plnenie bežných príjmov v roku 2020 bolo na úrovni príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Podiel vlastných príjmov obce (podielové dane, miestne dane, príjmy z vlastníctva napr. nájmy a pod.) k cudzím príjmom (ekonomická klasifikácia 311 a 312) sa výrazne nemenil.

Základom vlastných príjmov obce Horný Pial sú daňové príjmy a to príjmy z podielových daní (podiel na dani z príjmu fyzických osôb posielaných samosprávam) a príjmy z miestnych daní v zmysle zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

Prognóza MFSR k výške podielových daní pre obec Horný Pial na rok 2020 bola pôvodne 59 146 €. Reálny výnos dane bol oproti pôvodnej prognóze nižší o 1 377,74 €, čo predstavuje pokles o 2,33 %.

Vývoj podielových daní za posledných 6 rokov (porovnanie prognózy a reálneho výnosu):

Rok	Prognóza MFSR	Reálny výnos
2020	59 146	57 768,26
2019	57 949	58 962,32
2018	52 065	54 181,02
2017	47 462	48 419,00
2016	44 417	47 174,41
2015	39 914	40 740,40

Z vyššie uvedenej tabuľky je možné identifikovať dôsledky pandémie COVID-19 a prijatých celoštátnych opatrení na príjmy obce. V roku 2020 bol prvýkrát za porovnávané obdobie 6 rokov dosiahnutý reálny pokles príjmov z podielových daní oproti zverejnenej prognóze MF SR a predovšetkým prvýkrát dosiahnutý aj reálny pokles oproti výnosu z podielových daní z predchádzajúceho roka a to o 1 194,06 €.

Okrem podielových daní je ďalšou významnou položkou v daňových príjmoch obce **miestna daň z nehnuteľností**. V zmysle zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, sa miestna daň z nehnuteľnosti skladá z daní zo stavieb, z pozemkov a z bytov a nebytových priestorov. Najväčšiu čiastku tvorila daň z pozemkov, ktorá dosiahla v roku 2020 sumu 17 524,26 €.

Prehľad vývoju daní z nehnuteľností:

	Schválený rozpočet	Dosiahnutá skutočnosť
2020	21 020	19 467,13
2019	20 825	20 173,37
2018	19 720	20 300,72
2017	20 520	20 195,63
2016	20 120	20 268,45
2015	17 120	20 077,46
2014	14 700	11 308,03
2013	14 700	14 649,76
2012	14 580	14 698,84
2011	14 430	14 869,38
2010	14 220	14 576,92

V roku 2020 bol mierne zhoršený výber dane z nehnuteľnosti. Od roku 2015 kedy sa zvyšovali sadzby dane z nehnuteľnosti je príjem na stabilnej úrovni. Nedoplatky na daní z nehnuteľnosti boli k 31.12.2020 vo výške 489,11 €.

V roku 2020 bolo plnenie z dane za jadrové zariadenie vo výške 8 260,69 €.

Plnenie poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad bolo vo výške 5 213,55 €. Náklady na zneškodňovanie komunálneho odpadu mala obec v roku 2020 vo výške 5 974,84 €. Nedoplatky na poplatku za komunálny odpad sa medziročne zvýšili o 299,30 €, k 31.12.2020 boli vo výške 1 719,02 €.

Prehľad vývoju poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

	Schválený rozpočet	Dosiahnutá skutočnosť
2020	5 300	5 213,55
2019	5 000	5 081,01
2018	3 800	3 522,91
2017	3 800	3 650,40
2016	4 400	3 761,20
2015	4 400	3 864,28
2014	4 400	4 566,28
2013	4 400	4 298,51

2012	2 700	3 180,82
2011	2 700	2 687,28
2010	2 650	2 676,15

Dosiahnutá výška príjmov pri ostatných miestnych daniach:

	Skutočnosť k 31.12.2020
Daň za psa	244,16
Daň za nevýherné hracie prístroje	96,80

Nedaňové príjmy boli vo výške 4 586,43 €. Najväčšiu časť tvorí príjem z prenajatých pozemkov ktorý dosiahol v roku 2020 výšku 1 481,79 €. V roku 2020 mala obec príjem aj z dobropisov vo výške 1 375,86 €.

- granty, transfery

Celkový príjem z cudzích príjmov (grantov a transferov) bol spolu vo výške 2 758,54 €. Ich rozpis je v návrhu záverečného účtu.

Kapitálové príjmy

Obec mala v roku 2020 kapitálový príjem vo výške 124 € a to z predaju pozemku o výmere 31 m² (uznesenie obecného zastupiteľstva č. 89/2020 zo dňa 10.6.2020).

Príjmové finančné operácie

Príjmové finančné operácie boli vo výške 12 461,01 € z toho 6 000 € zapojenie prostriedkov rezervného fondu, 3 187 € úver poskytnutý z MFSR ako návratná finančná výpomoc na vykrytie straty príjmov v dôsledku poklesu podielových daní (prijaté na základe uznesenia č. 101/2020 zo dňa 7.10.2020). Zvyšok príjmových finančných operácií vo výške 3 274,01 € predstavuje zapojenie účelovo určených finančných prostriedkov nevyčerpaných v minulých rokoch (finančná náhrada za stromy).

VÝDAVKOVÁ ČASŤ

Bežné výdavky

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov podľa údajov z FIN 1-12 k 31.12.2020 bolo vo výške **106 022,85 €**, čo predstavuje zvýšenie bežných výdavkov o 16 460,86 €.

Čerpanie rozpočtu výdavkov obce v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi v členení v zmysle vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z. ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG) tzv. funkčná klasifikácia:

	2020	2019	2018	2017	2016
Všeobecné verejné služby 01	78 773,97	67 046	59 789,47	59 989,93	57 686,89
Výkonné a zákonodarné orgány 01.1.1	77 702,06	65 974,40	58 839,92	59 031,38	56 789,08
Finančné a rozpočtové záležitosti 01.1.2	1 071,91	1 071,60	949,55	958,55	897,81
Obrana 02	594,88	0	0	0	0
Civilná ochrana 02.2.0	594,88	0	0	0	0
Verejný poriadok a bezpečnosť 03	453,90	101,7	74,90	83,60	109,7
Ochrana pred požiarmi 03.2.0	123,90	101,7	74,90	83,60	109,70
Verejný poriadok a bezpečnosť inde neklasifikované 03.6.0	330	0	0	0	0
Ekonomická oblasť 04	2 937,84	10,9	7,98	0	0
Cestná doprava 04.5.1	2 937,84	10,9	7,98	0	0
Ochrana životného prostredia 05	10 348,85	5 573,13	5 758,09	4 153,43	4 924,78
Nakladanie s odpadmi 05.1.0	9 248,85	5 573,13	4 558,99	4 135,43	4 504,75
Ochrana prírody a krajiny 05.4.0	1 100	0	1 199,10	0	420,03
Bývanie a občianska vybavenosť 06	7 432,93	7 984,14	29 671,82	17 122,81	41 278,53
Rozvoj obcí 06.2.0	3 534,17	3 849,59	25 062,14	13 414,57	37 696,37
Zásobovanie vodou 06.3.0	0	0	38,17	234,68	32,51
Verejné osvetlenie 06.4.0	3 898,76	4 134,55	4 571,51	3 473,56	3 549,65
Rekreácia, kultúra a náboženstvo 08	5 264,48	8 447,12	3 999,68	8 679,33	8 643,27
Rekreačné a športové služby 08.1.0	640,99	1 402,03	401,16	3 382,34	878,48
Kultúrne služby 08.2.0	2 290,96	5 083,02	1 651,78	1 347,24	5 806,67
Náboženské a iné spoločenské služby 08.4.0	1 230,92	911,16	576,20	2 680,06	464,43
Rekreácia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované 08.6.0	1 101,61	1 050,91	1 370,54	1 269,69	1 493,69
Vzdelávanie 09	216	399	180	463	130
Vedľajšie služby v školstve 09.6.0	50	50	50	0	0
Vzdelávanie inde neklasifikované 09.8.0	166	349	130	463	130
SPOLU	106 022,85	89 561,99	99 481,94	90 474,10	112 773,17

Nárast bežných výdavkov v roku 2020 v porovnaní s predchádzajúcim rokom bol spôsobený predovšetkým nárastom výdavkov na mzdy vo funkčnej klasifikácii 01.1.1 (v roku 2019 boli výdavky na mzdy nižšie z dôvodu dlhodobej PN) a nutnosťou zabezpečiť splnenie povinnosti obce vyplývajúce z § 81 ods. 21 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, t. j. zabezpečiť triedený zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu resp. preukázať, že 100 % domácností kompostuje vlastný odpad. Obec sa rozhodla ísť druhou možnosťou a zabezpečila kompostér do každej domácnosti. Uvedené výdavky sa prejavili vo funkčnej klasifikácii 05.1.0 nakladanie s odpadmi, kde sa okrem faktúry za kompostéry v sume 3 274,01 €, účtovali aj faktúry za zvoz komunálneho odpadu. V roku 2020 sa realizovala aj rekonštrukcia ciest (funkčná klasifikácia 04.5.1 cestná doprava) v sume 2 937,84 €.

Rozpočet bežných výdavkov v roku 2020 dosiahol schodok vo výške - 7 626,99 €. Tento schodok vznikol v dôsledku toho, že do rozpočtu sa cez príjmové finančné operácie zapojili prostriedky rezervného fondu, návratných zdrojov financovania (úver z MFSR) ako aj fondu

finančnej náhrady za výrub stromov, pričom sa tieto použili na bežné výdavky čím vznikol nepomer medzi bežnými príjmami a bežnými výdavkami.

Kapitálové výdavky

V roku 2020 obec nemala kapitálové výdavky.

Výdavkové finančné operácie

Výdavkové finančné operácie boli vo výške **3 762,48 €** a to na splácanie leasingu za malotraktor John Deer, z toho 3 062,16 € bolo hrađených zo zapojeného rezervného fondu.

VÝSLEDOK ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA

V zmysle § 2 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa **prebytkom rozpočtu** obce rozumie kladný rozdiel medzi príjmami rozpočtu obce a výdavkami rozpočtu obce zistený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) (bežný a kapitálový rozpočet)

Schodkom rozpočtu sa rozumie v súlade s § 2 písm. c) záporný rozdiel medzi príjmami rozpočtu obce a výdavkami rozpočtu obce zistený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) (bežný a kapitálový rozpočet).

Z uvedeného vyplýva, že rozpočet finančných operácií sa nezohľadňuje pri určovaní prebytku, resp. schodku rozpočtu.

	Schválený rozpočet	Rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie
Bežné príjmy	99 800	98 385	98 395,86
Bežné výdavky	95 800	107 170	106 022,85
Rozdiel	4 000	- 8 785	- 7 626,99
Kapitálové príjmy	0	124	124
Kapitálové výdavky	35 200	0	0
Rozdiel	- 35 200	124	124
Prebytok/schodok rozpočtu	- 31 200	- 8 611	- 7 502,99
Príjmové finančné operácie	35 000	12 461	12 461,01
Výdavkové finančné operácie	3 800	3 800	3 762,48
Rozdiel	31 200	8 661	8 698,53

Obec dosiahla schodok bežného rozpočtu vo výške 7 626,99 €. V zmysle § 36 ods. 2 zákona č. 67/2020 o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením

nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, môže obec počas obdobia pandémie až do 31. decembra 2021 na základe rozhodnutia zastupiteľstva použiť na úhradu bežných výdavkov prostriedky rezervného fondu, kapitálové príjmy a návratné zdroje financovania, pričom tento postup sa nepovažuje za porušenie osobitného predpisu.

Kapitálový rozpočet bol prebytkový s prebytkom 124 €.

Výsledok hospodárenia obce zistený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) je schodok vo výške 7 502,99 €.

V zmysle § 16 ods. 8 druhá veta, schodok rozpočtu obec v priebehu roka financuje predovšetkým z rezervného fondu, z ďalších peňažných fondov alebo z návratných zdrojov financovania; tento spôsob financovania schodku rozpočtu obec zastupiteľstvo potvrdzuje pri prerokúvaní záverečného účtu obce. **Schodok rozpočtu bol v roku 2020 financovaný zapojením rezervného fondu, prostriedkov návratných zdrojov financovania poskytnutých z MFSR a nevyčerpaného fondu finančnej náhrady za výrub stromov. V návrhu záverečného účtu sa navrhuje zvyšok rozpočtu finančných operácií vo výške 1 195,54 € presunúť do rezervného fondu.**

Prehľad vývoju výsledku hospodárenia obce v predchádzajúcich rokoch:

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Príjmová časť rozpočtu	98 519,86	98 348,89	111 929,93	89 843,64	120 127,74	138 446,04
• bežné príjmy	98 395,86	98 348,89	111 929,93	89 843,64	120 127,74	118 596,04
• kapitálové príjmy	124	0	0	0	0	19 850
Výdavková časť rozpočtu	106 022,85	106 723,41	119 985,35	90 821,10	118 634,62	89 560,55
• bežné výdavky	106 022,85	89 561,99	99 481,94	90 474,10	112 773,17	62 666,48
• kapitálové výdavky	0	17 161,42	20 503,41	347	5 861,45	26 894,07
Prebytok/schodok rozpočtu	- 7 502,99	- 8 374,52	- 8 055,42	- 977,36	1 493,12	48 885,49

V posledných štyroch rokoch obec skončila v schodku. V roku 2019 a 2018 bol schodok spôsobený kapitálovými výdavkami. V roku 2020 však schodok vo výške 7 502,99 € bol v dôsledku zvýšených bežných výdavkov. Hoci v roku 2020 boli na základe zákona č. 67/2020 uvoľnené rozpočtové pravidlá a zostavený schodkový bežný rozpočet sa nepovažuje za porušenie zákona, dosiahnutie schodku v bežnom rozpočte je negatívnym javom a to aj vzhľadom na fakt, že sa nejedná iba o dôsledok pandémie a výpadku podielových daní, ktorý bol iba vo výške 1 377,74 € oproti pôvodnej prognóze.

Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2020

Spôsob výpočtu celkovej sumy dlhu je uvedený v § 17 ods. 7 a 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v zmysle ktorého sa celkovou sumou dlhu obce rozumie, súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce. Do celkovej sumy dlhu

mesta sa podľa § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidel územnej samosprávy **v znení účinnom od 1.1.2021** nezapočítavajú:

- pôžičky poskytnuté z Audiovizuálneho fondu
- z úveru poskytnutého štátnym fondom rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“)
- záväzky z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu a pôžičky z fondu na podporu umenia
- záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí, aj ak obec alebo vyšší územný celok vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Celková suma dlhu obce Horný Pial k 31.12.2020 bola vo výške 3 187 €. Bežné príjmy predchádzajúceho rozpočtového roka (2019) boli 98 348,89 €. Celková suma dlhu predstavuje **3,24 %** bežných príjmov za rok 2019.

K výpočtu celkovej sumy dlhu:

Obec v roku 2020 prijala na základe uznesenia obecného zastupiteľstva č. 101/2020 zo dňa 7.10.2020 návratnú finančnú výpomoc z MF SR na vykrytie straty príjmov v dôsledku poklesu podielových daní v sume 3 187 €. Vzhľadom na fakt, že sa jedná o návratnú finančnú výpomoc, uvedené prostriedky sa zahŕňajú do celkovej výšky dlhu obce.

Obec okrem uvedeného bezúročného úveru z MFSR obec nemá prijaté iné návratné zdroje financovania, ktoré by sa započítavali do celkovej výšky dlhu.

Suma splátok návratných zdrojov financovania:

V zmysle zmluvy o návratnej finančnej výpomoci z MFSR je posunutá splatnosť splátok na 2024 a teda za rok 2020 sa neuskutočnila žiadna úhrada splátok. Vzhľadom na uvedené nie je potrebné vyhodnocovať dodržanie § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidel územnej samosprávy.

Poskytnuté dotácie v roku 2020

Obec v roku 2020 poskytla dotáciu CVČ Levice vo výške 50 €.

ZÁVER

Návrh záverečného účtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 daného zákona.

.....
Hlavný kontrolór obce Horný Pial